

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. IX. Solvuntur Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

Sic pluribus *Matth. 25. v. 41.* dicit Christus: *Discedite à me maledicti in ignem æternum, qui parati sunt diabolo.* Multò minùs negari potest reprobatio negativa, quæ ex positiva sequitur, quæque ad minimum infertur ex illo ad *Rom. 9. vers. 22.* ubi quidam vocantur *vasa iræ apta in interitum*, scilicet ij, in quibus DEUS voluit ostendere iram, & notam facere potentiam suam: hoc est, quos voluit damnare. Iterum *Ecclesiastici 9. v. 11.* dicitur: *Speciem mulieris aliene multi admirati reprobi facti sunt.* item *1. Corinth. 9. v. 27.* *Castigo corpus meum, & in servitutem redigo, ne forte, cum aliis prædicaverim, ipse reprobus efficiar:* Et quamvis fortè vox reprobus possit accipi tantum pro improbo, ut observat Suarez *l. 5. de reprobatione c. 1. num. 1.* tamen etiam optimè cum S. Anselmo exponi potest in significatione Scholasticis usurpata pro reprobo.

701. Jam reprobationis negativæ comparativæ, id est, horum potiùs, quàm illorum, nulla datur causa ex parte hominum. ita S. Thomas citandus *num. 705. & alii.* Ratio est; quia DEUS pro sua libertate alios eligit, alios non eligit. Certè negatio primæ gratiæ congruæ, ex qua videtur secutura finalis injustitia, non datur ob peccatum præcedens; quia nullum præcedit. Nec recurras ad peccatum originale; quia in primis hoc non est datum in Angelis, inter quos tamen plures fuere negativè reprobati: dein hominibus tam prædestinatis, quàm reprobis commune est.

Unde quamvis, ut probat Fasolus *tom. 2. in primam partem quest. 23. art. 5. dub. 1.* peccatum originale possit esse causa negativæ reprobationis absolutæ, in hoc sensu, quodd DEUS homines in originale lapsos, atque, ut ait D. Augustinus, in damnationis massa inclusos, potuerit justè in ea relinquere: non tamen potuit esse causa, ut DEUS ob illud potiùs hunc, quàm alium, in ea relinqueret. Quare autem DEUS hos eligit, alios negligat, spectat ad abyssum judiciorum Divinorum. videantur dicta *n. 632.* Reprobationis autem positivæ causa se tenet ex parte hominis, & sunt peccata ipsius, infernum promerita. Quæritur tamen hæc, an decretum DEI, positivè reprobativum hominis, detur ante peccata absolutè prævisa, sicut prædestinatio, vel an primùm post scientiam visionis de illis.

702. Dico. Repugnat reprobatio positiva ante absolutam prævisionem peccati: unde ea datur primùm post peccata absolutè prævisa (quamvis jam ab æterno detur; quia nempe omne decretum DEI debet dari ab æterno.) ita S. Thomas *quest. 6. de veritate art. 1. ad ultimum.* Scotus *in primum dist. 41. quest. unica §. potest aliter.* Suarez *l. 5. de reprobatione cap. 3.* ubi plures citat acriter censurantes oppositam sententiam. Fasolus *tom. 2do. in 1. part. quest. 23. art. 5. num. 10.* & alii communissimè. Probatur 1. autoritate Concilii Valentini citati *num. 687.* & plurium Patrum, quos citat Suarez. Prob. 2. ratione. Reprobatio positiva est preparatio pœnæ inferni pro homine, & est positiva ordinatio, vel adjudicatio ejusdem ad pœnas inferni: sed hæc repugnat ante absolutam prævisionem peccati: ergo, prob. min. Adjudicare hominem pœnis, vel ordinare ad illas, ante culpam absolutè prævisam, ut rectè ait Scotus *loco cit.* sapit inclinationem

animi ad puniendum, vel crudelitatem, quæ DEO repugnat: ergo, ant. cuilibet intellectui ritè disposito per se patet: certè, sicut ordinate hominem ad præmium, & felicitatem, sapit benignitatem, & liberalitatem, sic econtra ordinate eum ad pœnam sapit proclivitatem ad puniendum.

Hoc magis patet ex ipso modo tendendi decreti, qui esset iste: *Quia video, si Petrus haberet hæc auxilia, dissentiret, & peccaret, ideo volo ipsum damnare ad infernum, & propterea volo ipsi conferre dicta auxilia, & ejus peccatum permittere:* qui modus utique indicat inclinationem ad puniendum, seu crudelitatem; quia intendit pœnam ut finem, auxilia, & peccata, ut media. Quod DEUM insuper etiam ex eo capite dedecere videtur; quia hac ratione amaret, & vellet aliquo modo peccata, ut media ad finem à se intentum, nempe damnationem. Confirm. Si DEUS ante peccata actu puniret, ageret contra benignitatem effectivè: ergo, si ante peccata absolutè prævisa jam decernit punire, agit contra benignitatem, saltem affectivè.

703. Jam effectus reprobationis, ut docet Suarez *lib. 5. de reprobatione cap. 7.* debent esse illius, qui reprobat, adeoque DEI: unde peccata non sunt effectus reprobationis, ut impiè docuit Calvinus: sed tantum permissio peccati, & insuper pœna inferni. Permissio peccati, ut habet Suarez, est effectus reprobationis negativæ, saltem, si non sit pœna alterius peccati; quia permissio ista datur ante culpam: adeoque non potest infligi per judicium punitivum, quale est reprobatio positiva. Pœna inferni autem est effectus reprobationis positivæ; quia ob culpam infligitur. Potest etiam reprobationis positivæ effectus esse mors, si infligitur in pœnam peccati, maximè finalis. Non tamen omnis permissio peccati est effectus reprobationis; quia etiam in electis DEUS sæpè permittit peccata gravia: sed tantum illa permissio est effectus reprobationis, quæ connexa est cum finali peccato, & æterna damnatione. Vide Suarez *loco citato.*

ARTICULUS IX.

Solvuntur Objectiones.

704. **O**B. 1. *Ad Rom. 9. v. 22.* dicitur, *DEUS volens ostendere iram, & notam facere potentiam suam, sustinuit in multa patientia vasa iræ apta in interitum:* ergo, ante absolutam prævisionem peccati, DEUS aliquos aptat in interitum, ad ostendendam scilicet iram suam. Confir. *Ibidem v. 12.* dicitur: *Non ex operibus, sed ex vocante dictum est ei; quia major serviet minori, sicut scriptum est: Jacob dilexi, Esau autem odio habui:* ergo, sicut independentè à meritis DEUS Jacob dilexit, hoc est, prædestinavit, ita Esau odio habuit, hoc est, reprobavit. Resp. neg. conf. Textus tantum significat, DEUM, etiam post absolutè prævisa peccata, non statim punire, sed patienter differre pœnam ad ostendendam clariùs pœnæ justitiam, & iram post peccata. S. Thomas etiam *1. part. quest. 23. art. 5. ad 3.* illud *sustinuit* exponit per vocem *permisit.* Ad confir. neg. conf. In primis hoc textu non usi sumus ad probandam

prædestinationem ante merita absolutè prævisa: sed, si etiam per eum probaretur prædestinatio illa, non statim probaretur reprobatio; quia non eodem modo de una, ac de altera, accipiendum eum textum probatur ex bonitate DEI. Ad summum probaretur reprobatio negativa. vide etiam de hoc textu num. 626.

705. Ob. 2. Idem Apostolus ad Rom. 9. vers. 17. inducit DEUM loquentem de Pharaone: *Quia in hoc ipsum excitavi te, ut ostendam in te virtutem meam*: ergo Pharaon fuit à DEO antecedenter ad peccata ordinatus ad ostendendam iustitiam DEI. Confir. 1. Proverb. 16. v. 4. dicitur: *Universa propter semetipsum operatus est Dominus, impium quoque ad diem malum*: ergo. Confir. 2. ex S. Thoma 1. part. quest. 23. art. 5. ad 3. ubi ait: *Quare hos elegit in gloriam, & illos reprobavit, non habet rationem, nisi Divinam voluntatem*: ergo reprobatio datur antecedenter ad merita. Resp. neg. conf. illud excitavi non significat positivam excitationem, sed tantum permissivam; nam sæpe Scriptura loquitur de permissione DEI, quasi de actione positiva, vel etiam præcepto, ad declarandam ejus certitudinem: unde hic textus communissimè exponitur: *Ego permisi tua scelera, que dein ordinavi ad ostendendam meam potentiam*.

Neque etiam particula *ut* ibi accipienda est causaliter, ut significet finem, antecedenter à DEO intentum; sed tantum consecutivè, ut significet eventum futurum, non quidem ex intentione DEI antecedente, sed ex alia suppositione. ita Suarez l. 5. de reprobatione c. 4. n. 20. Huc facit S. August. l. 1. ad Simplicianum quest. 2. agens de obduratione Pharaonis, & sic scribens: *Ut obduratio DEI sit nolle misereri: ut non ab illo irrogetur aliquid, quo fit homo deterior, sed tantum, quo fit melior, non erogetur: & paulò inferius: Ob hoc DEUS dicatur obdurare peccantes quosdam; quia non eorum miseretur, non quia impellit, ut peccent*.

Ad 1. confir. neg. conf. Non operatur DEUS impium quàm talem; aliàs esset auctor peccati: sed tantum operatur hominem, quem negativè reprobando permittit fieri improbum, eumque post absolutè prævisa peccata consequenter ordinat ad diem vindictæ malum. Ad 2. confir. dist. conf. reprobatio positiva datur antecedenter ad merita. neg. conf. negativa. conc. conf. De hac enim tantum loqui S. Doctorem patet ex verbis his statim subjunctis: *Unde Augustinus dicit super Joannem: Quare hunc trahat, & illum non trahat, noli velle dijudicare, si non vis errare*. Ecce per reprobare intelligit non trahere, seu negare auxilium efficac.

706. Ob. 3. Bonitas DEI non minùs reluctet ex pœna peccati, quàm ex præmio boni operis: ergo, si DEUS ad ostendendam bonitatem potest prædestinare ante merita absolutè prævisa, poterit etiam ante eadem reprobare. Confir. DEUS ratione supremi dominii potest innocentem cruciare pœnis æternis inferni: ergo etiam ante peccata absolutè prævisa damnare. Resp. dist. ant. Bonitas DEI reluctet non minùs, & eodem modo. neg. ant. non minùs, sed diverso modo. conc. ant. & neg. conf. Bonitas iustitiæ elucet tunc; quando supponuntur peccata absolutè prævisa; si enim hæc non supponan-

tur, elucet in puniendo crudelitas. At bonitas liberalitatis, & misericordiæ, elucet in beneficiando, etiam, imò magis ante merita.

Ad conf. neg. ant. Si homo bestiam ita torqueret, censeretur crudelis. Dein homo ita cruciatus esset in morali necessitate desperandi, in quo DEUS non potest eum ponere ex sua determinatione. Respondent alii 2. omiff. ant. neg. conf. Reprobare positivè, significat per sententiam juridicam destinare ad pœnas illas, tanquam punitionem, seu pœnam, non tantum tanquam ad cruciatum: quam sententiam DEUS ferre non potest, ante peccatum absolutè prævisum.

707. Ob. 4. DEUS pro libitu, ante omne prævisum peccatum, potest homini negare bonum indebitum, quale est gloria: ergo potest etiam decernere pœnam. Resp. 1. neg. conf. illud enim non sapit crudelitatem, saperet autem istud. Resp. 2. neg. ant. si sermo sit de hac providentia, in qua negatio gloriæ est conjuncta cum incurfu pœnæ æternæ, & in qua DEUS vult omnes salvos fieri. Dices, posse homines reprobari ratione contracti peccati originalis. Resp. hoc negat Suarez lib. 5. de reprob. cap. 2. n. 11. & dicit, quòd DEUS in hac providentia neminem positivè excludat à regno ratione peccati originalis, ut præcisè contracti in Adamo; quia DEUS stante inclusione nostrarum voluntatum in Adamo, & hujus peccato, tamen adhuc omnes homines vult salvos fieri; quamvis dein aliquos reprobet, ratione peccati originalis, in iis habitualiter perseverantis usque ad mortem, cujus tamen perseverantiæ causa DEUS non est.

Id certè falsum est, quod Janfenius voluit, nempe omnes reprobos positivè reprobari ob originale peccatum; nam plurimis hoc in baptismo remissum est, & tamen postea ob actualia peccata gravia damnati sunt. Quando autem S. Augustinus variis locis ait, per peccatum originale genus humanum factum esse quandam massam damnatam, plus non vult asserere, quàm, DEUM relictis in ea massa, hoc est, negativè reprobatis, non facere injuriam: extractis autem, seu prædestinatis, exhibere magnam misericordiam.

708. Ob. 5. contra 2. partem conclusionis. DEUS non potest, etiam post peccata absolutè prævisa, ante actualem eorum existentiam, jam infligere pœnam: ergo neque potest eam ab æterno decernere. Confir. Ante peccatum absolutè existens, nemo est pœnâ dignus: ergo nemo potest damnari; quia injustum est damnare necdum pœnâ dignum. Resp. neg. conf. DEUS non potest primum in tempore concipere decretum, & aliunde est metaphysicè certus de peccato futuro: ergo potest ab æterno hominem damnare; quia per hoc nulla injuria infertur homini; si damnatio non mandetur executioni ante actualem existentiam peccati: secus, si ante commissum peccatum jam sententia mandaretur executioni; nam tunc fortè esset crudelitas: at hoc DEUS non facit. Ad confir. neg. conf. Si cognoscitur infallibiliter futurus pœnâ dignus, potest damnari, præsertim ab eo, qui non potest primum in tempore damnare.

709. Pro coronide tandem, & simul exactiore intelligentia prædestinationis, & reprobationis, revoco in memoriam, quod sæpius supra dictum, scilicet, solam scientiam mediam, in sensu strictiore, præcedere decretum; quia scilicet sola constituit actum primum metaphysicum ad illud: non autem præcedere scientiam visionis, quæ, ut explicatum *num. 555.* tantum formaliter præcedit, & eminentialiter dirigit ad decretum. Unde in complexo ex scientia visionis, & decreto, concipi debent formalitates, modò scientiæ, modò decreti; sive, modò formalitates actuum intellectus, modò formalitates actuum voluntatis, inter se succedentes, vel suo modo subordinatæ, ut magis declaratum *num. 559.*

Series autem istarum formalitatum, supponendo præviam scientiam mediam, sic se habet Loquendo de prædestinatione. 1. DEUS prædestinat, seu eligit hominem ad gloriam, tanquam ad finem. 2. Prædestinat meritum, seu actum bonum, tanquam medium ad gloriam, & tanquam finem gratiæ, & actus primi liberi. 3. Simul prædestinat statim individuum actus, seu ad hoc determinat; ad quid enim tantum indeterminatè prædestinat; cum statim possit determinatè prædestinare? 4. Decernit conferre actum primum liberum creatum, qui includit gratiam prævisam congruam. 5. Ad exigentiam libertatis creatæ collatæ decernit non impedire suam omnipotentiam: qua ratione hæc applicatur. 6. Videt actum absolute futurum. 7. Decernit ipsam executionem, seu collationem gloriæ, existentibus jam meritis, suo tempore faciendam.

At in reprobatione aliter se res habet; quia neminem DEUS eligit ad infernum, nec intendit, vel prædestinat actum malum. Unde, primò confert DEUS libertatem creatam, & in hac gratiam. Secundò decernit non impedire omnipotentiam. Tertio permittit peccatum. Quarto, quia hoc facit invitus, non permittit plus, quam necessarium sit ad salvandam libertatem, hoc est unum: adeoque determinat ad individuum. Quintò videt peccatum absolute futurum. Sextò decernit executionem, seu inflictionem pœnæ æternæ, suo tempore executioni mandandam.

DISPUTATIO V.

De Mystério Sanctissimæ Trinitatis.

710. DE hoc Mystério S. Augustinus *l. 1. de Trinitate c. 3.* rectè ait. *Nec periculosius alicubi erratur, nec laboriosius aliquid queritur, nec fructuosius aliquid invenitur.* Circa idem varii hæretici in varios errores prolapsi sunt 1. Sabellius docuit, unum esse DEUM, ut in natura, ita etiam in Persona: & dici trinum, duntaxat ob diversas operationes, scilicet Patrem, ut Principium omnium, Filium, ut sapientiam, Spiritum Sanctum, ut auctorem sanctitatis. Ex hoc autem, cum inferretur, Patrem etiam esse passum pro nobis, & Sabellii affectu id concederent, Patropassiani sunt dicti. Hanc hæresin suscitavit denuo Michaël Servetus

Genevæ ob blasphemias in SS. Trinitatem, adnitente etiam Calvino, combustus.

2. Arius distinxit tres Personas, sed solum Patrem voluit esse DEUM, Filium verò esse primam creaturam, ac per hunc Spiritum Sanctum, & reliquas dein creaturas esse productas. 3. Macedonius admisit quidem Filium Patri per omnia similem, sed voluit, Spiritum Sanctum esse creaturam. 4. Græci schismatici Spiritum Sanctum negant à Filio procedere. 5. Tritheistæ dixerunt, tres Personas Divinas esse tres DEOS, etiam quoad essentiam distinctos: cum quibus videtur sensisse quidam Clericus in Francia, ut habet S. Anselmus *l. de incarnatione Verbi cap. 1. § 3. 6.* Anastasius Imperator edicto sanxit, non Trinitatem, sed Quaternitatem adorandam esse. De his, aliisque hæreticis, mysterium hoc impugnantibus, videri potest Ruiz *de Trinit. disp. 19. sec. 1. item disp. 20. sec. 2.*

At Catholica Ecclesia contra omnes hos errores in Concilio Lateranensi sub Innocentio III. C. *Damnatus de summa Trinitate* sic definit: *Nos autem, sacro approbante Concilio, credimus, & confitemur cum Petro Lombardo, quòd una quædam summa res est, incomprehensibilis quidem, & ineffabilis, que veraciter est Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus, tres simul Personæ, ac sigillatim quelibet earundem: & ideo in DEO solummodò Trinitas est, non quaternitas; quia quelibet trium Personarum est illa res, videlicet substantia, essentia, seu natura Divina: que sola est universorum principium, præter quòd aliud inveniri non potest: & illa res non est generans, neque genita, nec procedens: sed est Pater, qui generat: & Filius, qui gignitur: & Spiritus Sanctus, qui procedit, ut distinctiones sint in Personis, & unitas in natura. Licet igitur alius sit Pater, alius Filius, alius Spiritus Sanctus, non tamen aliud: sed id, quòd est Pater, est Filius, & Spiritus Sanctus, idem omnino, ut secundum orthodoxam, & Catholicam fidem substantialiales esse credantur.* Hucusque Concilium.

QUESTIO I.

De Cognoscibilitate hujus mysterii.

ARTICULUS I.

An hoc mysterium, & quomodo possit cognosci.

711. Dico 1. Mysterium hoc ratione naturali non est cognoscibile, ita communissima cum Sancto Thoma *q. 10. de veritate (que est de mente) a. 13.* contra Raymundum Lullum, de cujus doctrina vide Vasquium *in 1. p. disp. 133. c. 4.* & Ruiz *disp. 41. sec. 1.* quorum prior eum excusat, alter inculcat. Prob. conclus. 1. *Luc. 10. v. 22.* dicitur: *Nemo scit, quis sit Filius, nisi Pater, & quis sit Pater, nisi Filius, & cui voluerit Filius revelare:* quòd testimonium ad nostram assertionem confirmandam affert Concilium Nicænum: hinc etiam *Matth. 16. v. 17.* Sancto Petro, Christum Filium DEI profitenti, reposuit Dominus: